

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XIII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v soboto, dne 12. julija 1930.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 80.

Važna izjava finančnega ministra glede stabilizacije dinarja.

Nobene izpremembe tečaja dinarja — Stabilizacija mora sloneti na legalnem priznanju sedanjega stanja.

Finančni minister dr. Stanko Šverljuga je dal za posebno izdajo uglednega ameriškega lista »Chicago Tribune« obširno izjavo o stabilizaciji jugoslovanske valute. V svoji izjavi naglašala med drugim:

Stabilizacija valute je najvažnejši problem, ki ga bo morala v bližnji bodočnosti rešiti jugoslovanska vlada, ker je čas za legalno stabilizacijo dinarja že nastopil. Jugoslovanska valuta je stvarno stabilizirana že od leta 1925 in gospodarsko življenje se je že popolnoma prilagodilo sedanjim vrednostim dinarja. Tudi s stališča sedanjega gospodarskega položaja je stabilizacija dinarja docela na mestu, ker je jugoslovanska plačilna bilanca povoljna. To se vidi tudi po rezervah deviz v Narodni banki, ki so se v zadnjih mesecih zopet znatno povečale; ob koncu minulega meseca je znašala zaloga deviz Narodne banke nad pol drugo milijardo. Skupno kritje s kovinsko rezervo vred znaša 2.760 milijonov, kar predstavlja 48-49 odstotkov skupne denarne cirkulacije.

Referma, ki je potrebna za stabilizacijo, ne pomeni uvedbo nove valute, niti izpremembe tečaja dinarja. —

Stabilizacija mora sloneti na legalnem priznanju sedanjega stanja, ki traja že štiri leta. Jugoslovanska vlada je že ob mnogih prilikah napovedala svoj trdni sklep, da hoče ohraniti tečaj dinarja na sedanjih višini. Ta svoj sklep želi vlada še enkrat afirmirati z izjavo, da bo ostal tečaj dinarja absolutno neizpremenjen. Cilj stabilizacije je le, da se uvede stalna zakonita relacija monetarne edince do zlate in da se uvede konvertibilnost novčanic Narodne banke. Cirkulacija, ki po stabilizaciji ne bo reducirana, znaša danes pri nad 13 milij. prebivalcev le okrog 5-5 milijard, kar ima nedvomno zelo ugoden vpliv na zadovoljivo rešitev tega problema.

Pogoj za stabilizacijo dinarja predstavlja v prvi vrsti odplačilo državnega dolga pri Narodni banki. Ta dolg, ki izvira iz dobe inflacije, znaša okrog 4 milijarde Din. Da se omogoči stabilizacija, se mora ta dolg znižati na polovico sedanje višine. Eno milijardo bo morala država efektivno plačati, približno ena milijarda pa odpade na delež države pri valorizacijskem dobičku banke. Ostanek državnega dolga se bo odplačal v letnih obrokih.

Iz statistike stanovskih organizacij trgovstva Dravske banovine.

Trgovstvo v naši banovini je organizirano v 27 gremijih, ki so ustanovljeni po določbah pri nas še veljavnega avstr. obrtnega reda. V teh 27 gremijih je organizirano vse trgovstvo Dravske banovine, izvzemši srez Čabar, ki je po novi razdelitvi države pripadel naši banovini, kjer se pa tudi že pripravlja ustanovitev gremija. Po delokrogu je 17 sreskih, 6 za sodne okraje in 4 krajevni gremiji.

Po statistiki, ki jo je zbrala Zveza trgovskih gremijev za Slovenijo v Ljubljani, so šteli gremiji začetkom leta 11.759 članov. V kolikor so po zvezini statistiki točni podatki, je izmed teh 1544 protokoliranih in 10.215 neprotokoliranih. Protokoliranih bi bilo torej le 15-1%.

Statistika o pomožnem osebju izkazuje nadalje 1925 pomočnikov in 1531 pomočnic. Radi nerednega prijavljanja pomožnega osebja pa te številke gotovo niso povsem zanesljive in pravilne.

Po gremijskih zapiskih je bilo začetkom letošnjega leta v uku 1054 vajencev in 275 vajenk. Če primerjamo k tem številkam statistične podatke o trgovsko nadaljevalnem šolstvu v Dravski banovini (Trgovski list šte. 32.), iz katerih sledi, da obiskuje trgovsko nadaljevalne šole v letošnjem

letu 397 vajencev in 275 vajenk, pridemo do zaključka, da 65% vajencev in vajenk tekom učne dobe nima prepotrebne strokovno-teoretičnega pouka.

V zmislu določil obrtnega reda mora vsak, ki priglasil pri obrtni oblasti kak trgovski obrt, vplačati pristojnemu gremiju inkorporacijsko pristojbino, katere višino določi gremijski občni zbor v okviru navodil nadzorne oblasti. Inkorporacijska pristojbina se odmerja pavšalno za vse člane enako, ali pa po strokah.

Po gremijskih podatkih znaša inkorporacijska pristojbina točasno za delniške družbe do 2000 Din, za veletrgovine do 1500 Din, za druge trgovine do 1200 Din, za male trgovine in branjarije pa je najnižja inkorporacijska pristojbina 100 Din.

Na občnih zborih in tudi ob drugih prilikah se vrši včasih ostra in živahna debata glede višine gremijske doklade. Velika večina gremijev ima odmerjeno letno gremijsko doklado v višini od 15 do 200 Din, povprečno pa 40 do 100 Din letno.

Proračuni gremijev za preteklo leto so izkazovali skupno 2.080.031-09 dohodkov in 2.047.537-88 dinarjev izdatkov.

Iz Zveze trgovskih gremijev za Slovenijo.

Proti krošnjarem z manufakturnim blagom.

Pred kratkim je sresko načelstvo v Kočevju vidralo krošnjarsko knjižico nekemu Matiji Kogelju. Omenjeni je pripeljal veliko zalogo suknenega blaga v avtomobilu in ga potem prodajal od hiše do hiše. Tako trgovanje je nerealno in navadno kupci nasedejo, ker je blago slabe kvalitete.

Zveza trgovskih gremijev za Slovenijo v Ljubljani je z ozirom na to, da se taki slučajni večkrat ponavljajo, prosila kr. banska upravo, da izda tozadevno načelno rešitev v tem zmislu, da je krošnjarenje z manufakturnim blagom prepovedano ter da sreska načelstva ne smejo vidirati krošnjarskih knjižic krošnjarem, ki trgujejo z manufakturnim blagom.

Druga ambulančna pošta na progi Maribor—Rakek.

Na zveznem občnem zboru v Kočevju se je sklenilo, da se zavzame Zveza za upostavitve druge ambulančne pošte na progi Maribor—Rakek. Sedaj je priključena ambulančna pošta le vlaku, ki odhaja iz Maribora ob 17.25 uri. Maribor pa ima velik paketni promet, ki se tvori iz Maribora in iz inozemstva prihajajočih paketov in je zato samo enkratna dnevna odprema paketov odločno premalo. Zveza je pri Dravski direkciji pošte in telegrafa ponovno intervenirala, da se upostavi še druga ambulančna pošta pri vlaku, ki odhaja iz Maribora ob 9.06 uri.

Direktna telefonska zveza med Mariborom in Zagrebom.

Gospodarski krogi v Mariboru se že dolgo zavzemajo za direktno telefonsko zvezo med Mariborom in Zagrebom. Sedaj obstojata med tema

mestoma dva nepopolna voda in sicer preko Zidanega mosta in Čakovca. Ta voda pa omogočata telefonske razgovore le, kadar pride na vrsto Maribor.

Zveza trg. gremijev je intervenirala pri Dravski direkciji pošte in telegrafa, da se čimprej upostavi direktna zveza med Mariborom in Zagrebom. Od direkcije pa je prejela sporočilo, da se je zgraditev te zveze že več let upoštevala v predlogu državnega proračuna, a je bil ta projekt pri končni sestavi proračuna pri ministrstvu doslej vedno črtan. Zato bo Zveza ob sestavi prihodnjega državnega proračuna ponovno zahtevala zgraditev te prepotrebne telefonske zveze.

Telefonska zveza med Ljubljano in Trevisom v Italiji.

Na iniciativo gremija trgovcev v Ljubljani je Zveza trgovskih gremijev vložila potom Dravske direkcije pošte in telegrafa na ministrstvo za zgradbe prošnjo za upostavitve telefonske zveze med Ljubljano in Trevisom. To zvezo žele zlasti lesni trgovci in veletrgovci s špecerijskim in kolonijalnim blagom.

PREPOVEDANI NAČIN TRGOVANJA.

Ministrstvo trgovine in industrije je z dopisom od 18. januarja 1930, II. br. 38.166 opozorilo banske uprave, da je finančni zavod »Credit Continental« iz Amsterdama (Holandija) pričel razvijati tudi v naši državi kupčijske posle po takozvanem lavinskem sistemu. Ker je tako poslovanje pri nas prepovedano, je ministrstvo pozvalo banske uprave, da takšen način poslovanja pobijajo in da opozorijo javnost, da je tako trgovanje prepovedano. Vendar pa je, zlasti po deželi, še mnogo oseb, ki so še pred to opozoritvijo sprejele ponudbo imenovanega zavoda. Da morejo take osebe likvidirati te posle brez vsake gmotne škode, jih vabimo, naj se javijo pisмено v uredništvu »Trgovskega lista«.

Trgovina Avstrije z Balkanom.

Od skupnega izvoza Avstrije odpade dober del na balkanske države, pri katerih mislijo v Avstriji na *Jugoslavijo*, *Bolgarijo*, *Rumunijo*, *Grčijo* in *Turčijo*. Glede na najvažnejšo blagovno skupino, na *fabrikate*, je odpadlo v preteklem letu 1929 na *balkanske dežele* po kvantiteti ca. 24-8% vsega avstrijsk. eksporta, po vrednosti pa ca. 19-3%; odnosni številki za leto 1928 sta 25-2 in 19-9%. V balkanske dežele gre torej *četrtina kvantitete*, a samo *petina vrednosti*; to nam pove, da sprejema Balkan razmeroma cenejše blago kot druge države. Po kvantiteti in vrednosti je bilo lansko leto nekoliko slabše kot predlansko. Povpr. vrednost met. stota eksportiranega blaga je padla od 231 šil. v letu 1928 na 220 šil. v letu 1929. Te številke so v nasprotju s splošno tendenco avstrijskega izvoza. Skupni izvoz fabrikatov iz Avstrije je bil lani po kvantiteti manjši kot leta 1928, po vrednosti pa večji; vrednost met. stota je narasla od 275 šil. v letu 1928 na 281 šil. v letu 1929. Kvaliteta eksportiranega blaga se je torej zboljšala. Če odštejemo izvoz na Balkan, se je met. stot dvignil po vrednosti od 295 šil. na 302. Torej je *kvalitetno poslabšanje* avstrijskega eksporta na Balkan prav očitno.

Na eksportnem zborovanju v *Hamburgu*, ki se je pravkar zaključilo, so mnogo debatirali o dvigu eksporta kvalitetnih izdelkov. Dežele prodaje so pričele množinske predmete (*Massenartikel*) polagoma same izdelovati. Pri preskrbi s *kvalitetnim blagom* so še *nadalje* navezane na uvoz. Tu notri je ključ za dviganje nemškega eksporta in vzporedno tudi za dvig avstrijskega eksporta.

Glede posameznih dežel je slika avstrijskega eksporta fabrikatov na Balkan sledeča:

	1928	
	v 1000 met. stotov	v 1000 šil.
Bolgarija	141-16	22.042
Grčija	55-41	11.886
Rumunija	340-56	123.631
Jugoslavija	85-43	147.691
Turčija	99-55	18.573
1929		
	v 1000 met. stotov	v 1000 šil.
Bolgarija	145-17	23.906
Grčija	75-78	15.202
Rumunija	280-42	106.929
Jugoslavija	82-48	150.271
Turčija	106-81	18.147

Ta seznam zelo veliko pove; v prvi vrsti, da je *Jugoslavija* najboljša odjemalka avstrijskega kvalitetnega blaga. Naša kvantiteta je razmeroma majhna, a vendar vrednost zelo velika. Zanima nas seveda posebno eksport Avstrije v Jugoslavijo; bombaževga blaga za 14.806.000, volnene preje za 10.410.000, volnenega blaga za 4.280.000 šil., svilenega blaga za 5.460.000, papirja za 9.590.000 šil., kovinskega blaga za 6.540.000, železnine (glavni eksportni predmet Avstrije v Jugoslavijo) za 24.230.000, drugih strojev in aparatov za 10 milijonov 370.000 šilingov itd. Samo lokomotiv smo kupil v Avstriji za 4.340.000 šil. Izvoz v Bolgarijo in Grčijo ne izkazuje niti v eni blagovni vrsti vrednost nad 5 milj. šil. Zaradi popolnosti navaja članek dr. Fritza Höniga, ki ga tu uporabljamo, tudi Albanijo; izvoz Avstrije tja je nepomemben in je znašal lani vsega skupaj 760 ton v vrednosti 1.400.000 šil., med njimi za 300.000 šilingov železnine. Članek navaja tudi eksport v druge gori omenjene

države, kar pa preidemo. Toliko o izvozu fabrikatov iz Avstrije na Balkan.

Skupni eksport Avstrije v balkanske dežele je znašal v letih 1925 do 1929 348-5 milijonov šilingov, 319-27, 338-54, 350-96 in 340-61 ali 17-8, 18-3, 16-2, 15-7 in 15-5 odstotkov vsega avstrijskega eksporta. Padajoča tendenca je torej očitna. Tudi če gledamo, kako se je razvijal v teku zadnjih treh letih skupni import imenovanih držav in eksport Avstrije v te države, vidimo, da Avstrija z gibanjem uvozne trgovine teh držav ni šla vstric.

V sledečem seznamu pomeni a) skupni import, b) delež Avstrije, če vzamemo za oba v letu 1927 številko 100.

Bolgarija: 1928 a) 115, b) 108; 1929 a) 135, b) 118.

Grčija: 1928 a) 99, b) 104; 1929 a) 105, b) 86.

Rumunija: 1928 a) 96, b) 103; 1929 a) 89, b) 88.

Jugoslavija: 1928 a) 108, b) 105; 1929 a) 104, b) 108.

Turčija: 1928 a) 106, b) 106; 1929 a) —, b) 104.

Sicer se zdi, da je Avstrija v eksportu z Bolgarijo veliko pridobila; a njen eksport tja relativno ni toliko narasel kot skupni import Bolgarije. Jugoslavija je nekakšna izjema v splošni tendenci; njen skupni import je od leta 1928 na leto 1929 padel, a import iz Avstrije je narasel. A tudi tukaj nekaj moti. Dočim je bila namreč leta 1927 Avstrija s kvoto 19-75% glavna dobaviteljica Jugoslavije, jo je potem prekosila češkoslovaška, ki je tudi danes še na prvem mestu. V prvem četrtletju tekočega leta je participirala češkoslovaška na uvozu Jugoslavije s 17-45%, Avstrija 16-78%. Sploh se kaže, da se Avstrija v trgovini z Balkanom umika drugim državam, napram katerim je geografično večkrat zelo na boljšem. Nemčija n. pr. je participirala leta 1928 na uvozu Bolgarije z 21-2%, češkoslovaška z 10-7, Avstrija samo 1-5%.

Dr. Hömig zaključuje: »Statistika nam nikakor ne dokazuje, da Avstrija naravno posredovalno vlogo med vzhodom in zapadom primerno izrablja in da vrši večkrat ji pripisano funkcijo izpadnih vrat v trgovini z državami ob Donavi in z bližnjim orientom. V teku zadnjih let se more ugotoviti nazadujoča tendenca. Gre za prodajne trge z več kot 35 milijoni prebivalcev. Oni so v stanju izgradbe, njih konsumna zmožnost bo brez dvoma rasla. Zato bi bilo v korist Avstrije, da bi si njena industrija in trgovina zagotovili primeren delež v kritju rastoče porabe teh dežel.«

FORD NA BALKANU.

Fordova tovarna v Tophane (Carigrad) je po poročilih iz Carigrada vsled pomanjkanja dela odputila 150 delavcev. Vzrok je izostanek naročil iz Bolgarije in Rumunije. Največ kupi Grška. Sedanja omejena produkcija v Tophane zadostuje, da krije povpraševanje Turčije in Grčije. Skupina inozemskih nastavlencev v Tophane je bila predstavljena v tovarno v Aleksandriji v Egiptu.

NAZADOVANJE AMERIŠKE ZUNANJE TRGOVINE.

Ameriška zunanja trgovina je v prvem letošnjem četrtletju po vladni statistiki stalno padala. Eksport in import padata naprej. Poročilo pravi: Nazadovanje zunanje trgovine je odsev splošnega svetovnega položaja. Povsod so cene nizke in nakupna moč majhna. Britanija, Kanada, Nemčija, Francija in Japonska so še zmeraj naši najboljši kupci in ranžirajo v naši zunanji trgovini na istem mestu kot lani. A naš eksport v te dežele je padel, in sicer pri Franciji za 10 odstotkov, pri Angliji za 17 odstotkov in pri Nemčiji za 26 odstotkov.

Banovinski denarni zavodi.

Iz hranilniških krogov smo prejeli in priobčujemo:

Banska uprava Dravske banovine v Ljubljani je pozvala po svojih sreskih načelnikih z okrožnico z dne 15. junija t. l., št. VIII. 1704/3, občinske odbore, da se izrečejo glede ustanovitve novih banovinskih denarnih zavodov.

Banska uprava poudarja v prvem odstavku te okrožnice, da je potreba, da se ustanovijo v vsakem srezu regulativne hranilnice. Ustanovijo naj te hranilnice občine, ki naj tudi jamčijo za nje z vsem svojim imetjem in z vso davčno močjo. Nove hranilnice naj bi se podvrgele kontroli centralnega banovinskega denarnega zavoda in bi bile tudi v čim tesnejši poslovni zvezi z njim.

Nadalje se omenja v okrožnici, da se je ta organizacija banovinskih denarnih zavodov že izvršila v bivši mariborski oblasti, kjer postanejo okrajne hranilnice občinske.

K tej akciji banske uprave bi si dovolil pripomniti sledeče:

Umljivo je nam, če so se na bivšem Štajerskem preosnovale okrajne hranilnice v občinske, ker so tam prenehali okrajni zastopi in je postalo jamstvo za okrajne hranilnice dvomljivo. Ni pa nam umljivo, zakaj se zahteva ustanovitev »banovinskih denarnih zavodov« na Kranjskem, kjer so že itak občinske hranilnice. Ali se hoče že obstoječe občinske (mestne) hranilnice, katerih nekatere v korist svoje občine in širšega okoliša uspešno delujejo že več desetletij, zdaj kar na enkrat preosnovati v »banovinske denarne zavode« in zakaj? Gospodarske potrebe zato ni. Ali bi se naj to zgodilo samo radi tega, da bodo ti novi zavodi v čim tesnejši poslovni zvezi s centralnim banovinskim denarnim zavodom? Kdo je ta centralni banovinski denarni zavod? Ali Kranjska hranilnica v Ljubljani? To bi se reklo, ustanovijo naj se po srezih nove hranilnice, po katerih bo dotekal denar z dežele v Ljubljano.

Če pa se že obstoječih hranilnic ne misli preosnovati, zakaj so bili potem pozvani tudi predstavniki dotičnih

občin, v katerih občinske hranilnice že obstoje, da se izrečejo za ustanovitev novega zavoda?

Po našem mnenju ima Slovenija že dovolj denarnih zavodov in gospodarske potrebe ustanovitve novih ne zahtevajo. Če pa se morda smatra, da so novi denarni zavodi potrebni iz ozirov na večje štedenje ljudstva, tedaj pa se naj snujejo hranilnice po hranilničnem regulativu, katera vrsta denarnih zavodov se je v blizu stoletni praksi pokazala za malega človeka, ki hoče štediti ali ki si hoče pomagati s cenim kreditom, kot najboljše. Ker si je tudi centralna vlada osvojila načrt, da se po onem delu naše države, kjer še ni regulativnih občinskih hranilnic, osnujejo te, ni povoda, da bi se naj v Sloveniji te vrste hranilnice odpravile. Zato naj občinski odbori, ki imajo do 31. julija t. l. izreči svoje mnenje glede ustanovitve »banovinskih denarnih zavodov«, sklenejo, da se tam, kjer to res zahteva gospodarska potreba, osnuje občinska hranilnica po pravilih obstoječega hranilničnega regulativa, ki bo imelo v poslovnem oziru proste roke in ne bo vezana na centralni banovinski denarni zavod, ker le tako bo mogla delovati v korist občin, ki bodo za njo jamčile. Tam pa, kjer občinska regulativna hranilnica v srezi že obstoji, pa naj se ustanovitev novega denarnega zavoda odkloni.

I. H.

Kvalitetna znamka

Zahtevajte povsod!

Ponudbe in povpraševanja

Večje količine čebelnega voska kupi tvrdka A. v. Vuhelič, Zürich VI., Turnerstrasse 30. Ponudbe z vzorcem je poslati tvrdki neposredno.

NATEČAJ ZA GOSODARSKO LITERATURO.

Uredništvo »Bankarstva« v Zagrebu je organiziralo natečaj za gospodarsko literaturo. Nagrade znašajo 10 tisoč dinarjev, in sicer 5000 dinarjev za najboljšo delo o gozdarstvu ali splošnem narodnem gospodarstvu, 3 tisoč dinarjev za dve deli o perečih gospodarskih vprašanjih in 2000 dinarjev za dve razpravi o problemih naše industrije. Pravico do natečaja imajo vsi Srbi, Hrvati in Slovenci, ki študirajo na univerzah odnosno visokih ali srednjih strokovnih šolah (naših in inozemskih) in taki, ki so študije dovršili v zadnjih treh letih. Razprave ne smejo presegati 30 na stroj pisanih strani pisarniškega formata. Poslati jih je treba v dveh izvodih do 15. oktobra uredništvu »Bankarstva« v Zagrebu, kjer dobe interese vse podrobnejše informacije.

ASFALTIRANJE POSTAJA RESNO.

Pri ofertni razpravi glede oddaje del za razširjenje in asfaltiranje ceste Beograd—Zagreb, ki ga misli izvesti gradbeno ministrstvo v lastni režiji, je stavila z asfaltičijskimi deli v Beogradu poverjena tvrdka Hermann najugodnejšo ponudbo, glasečo se na 800 milijonov dinarjev. Gradbeno ministrstvo bo predložilo ponudbo gospodarsko-finančnemu odboru v odločitev.

Plačevanje banovinske trošarine na pivo.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine razglašala:

Dogajajo se primeri, da točilci piva prejetih količin ali sploh ne prijavljajo ali pa ne prijavljajo v roku, ki ga določa § 37 uredbe o banovinskih davščinah. Radi tega naročam, da županstva opozore vse prizadete z javnim razglasom na naslednje:

V zmislu § 37 cit. uredbe mora vsak, kdor prejme v območju Dravske banovine pivo za neposredni potrošek, porabo ali prodajo na drobno, prijaviti prejeeto količino v 24 urah pristojnemu oddelku finančne kontrole. Hkratu s prijavo mora plačati ustrezno banovinsko trošarino.

Kdor bi prejel pivo, pa ga ne bi v določenem roku prijavil, se bo kaznoval po določbah § 77 cit. uredbe radi opustitve prijave z denarno kaznijo do 1000 Din. Če bi bila pa vsled opustitve prijave prikrajšana banovinska trošarina, bo krivec kaznovan še z najmanj dvakratnim zneskom davščine, ki se bo prikrajšala, odnosno, ki naj bi se prikrajšala, ali pa z zaporem do 30 dni.

Ljubljanska borza

Tečaj 11. julija 1930.	Povprečevanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	22'655	22'715
Berlin 1 M	13'445	13'475
Bruselj 1 belga	—	7'8828
Budimpešta 1 pengő	—	9'8822
Carib 100 fr.	1094'40	1097'40
Dunaj 1 šilling	7'9489	7'9789
London 1 funt	274'07	274'87
Newyork 1 dolar	—	56'31
Pariz 100 fr.	—	221'98
Praga 100 kron	166'95	167'75
Trst 100 lir	294'03	296'30

Po svetu

Nov častni konzulat Jugoslavije v Aleksandriji (Egipt). V Aleksandriji je bil otvorjen častni generalni konzulat kraljevine Jugoslavije. Za častnega generalnega konzula je imenovan g. Filip Musić-Bej.

»Javna skladišča d. d.« v Sisku razpolagajo s suhimi skladišči za 55.000 do 60.000 met. stotov žita itd. Imajo žitni elevator s 40 do 50 tonami kapacitete na uro, parni žerjav itd.

Luštilnica riža d. d. na Reki bo ustavila obratovanje; v zadnjem času je vzbujalo pozornost, da so tečaji tega podjetja neprestano padali. Sedaj dobi to padanje razlago v izjavi, da bo tvrdka prenehala z delom.

»Cosulich«-eva družba je prepeljala lani za 14 odstotkov več potnikov kot leta 1928, v U. S. A. za 25 odstotkov več.

Na Francoskem se bje hud boj med dvema velikima petrolejskima družbama; del poslancev v parlamentu se zavzema za novoustanovljeno družbo »Gobin«, del pa za »Royal Dutch Shell«, oziroma za »Standard Oil«.

Promet tujcev v Italiji je padel za 40 odstotkov, kar pomeni ogromno nazadovanje v letnih dohodkih Italije.

Hranilne vloge pri prvih treh velebankah v Pragi izkazujejo na koncu prvega letošnjega četrtletja 153 milijonov Kč več kot leto prej in so dosegle vsoto 3786 milijonov Kč.

Prebivalstvo Italije je šlo v začetku tekočega leta 41.509.000 oseb, h kojemu številu pride še 850.000 italijanskih državljanov, ki prebivajo izven domovine. Do konca tega leta računijo skupno na 43 milijonov.

Obtok bankovcev v Češkoslovaški je na koncu prvega letošnjega polletja izkazan s 7195 milijoni Kč, za 417 milijonov manj kot pred letom dni. Kritje obtoka znaša 43-9%.

Mednarodni trust linoleja bo v okviru »racionalizacijskega programa« zaprl tri tovarne; obdržal jih bo v obratu še deset: šest v Nemčiji (z dvema stranskima obratoma), po eno v Švici, Švedski, Holandiji in Franciji.

Mednarodna pogajanja dušika v Parizu ne pridejo dosti naprej. Čilenski producenti se še niso pričeli pogajati, in je morda zato nastal tak zastoj.

Za pospeševanje izvoza bombaževnega blaga iz Amerike se je na konferenci 17 vodilnih severoameriških eksportnih tvrdk sklenila ustanovitev eksportne zveze bombaževine.

Izgledi za ustanovitev evropskega kartela vagonov se presojajo zelo skeptično. Nemci smatrajo Belgiji in Franciji dovoljeno kvoto za previsoko, Anglija se pogajanj noče udeleževati itd.

Poljski kartel cevi je po pristopu zadnjega izven kartela stoječega podjetja sedaj popoln.

Kupčija na mednarodnih železnih trgih je trajno slaba, cene padajo še kar naprej. Tako poroča zveza surovega železa v Essenu v Nemčiji.

Ameriški bakreni kartel namerava pričeti protiakcijo proti prizadevanju velikih evropskih družb, ki hočejo kriti svojo potrebo bakra po možnosti izven U. S. A. in sicer v prvi vrsti v Kanadi in Afriki.

Ustanovil se je nov nemški kovinski koncern z imenom »Vereinigte deutsche Metallwerke«. Glavnica družbe znaša 90 milijonov mark.

Belgijski premogovni sindikat je znižal cene v domači prodaji za 7 in pol odstotkov na 10 frankov z veljavnostjo od 11. t. m.

Jamstvo za dobave v Rusiji je dunajska občina odklonila; ne mara jamčiti več kot 25 odstotkov tega, kar jamči »Bund«, dočim so hoteli nekatere tvrdke 70-odstotno jamstvo.

Produkcija surovega železa v U. S. A. pada; v juniju je znašala 2.935.000 ton, v maju 3.233.000 ton, v lanskem juniju 3.698.000 ton. Število v obratu se nahajajočih plavčev je znašalo na koncu imenovanih mesecev 161, 180 in 218.

Za pospeševanja gospodarstva v Franciji je namenjenih v prihodnjih letih po 3500 milijonov frankov na leto.

Zito na borzi v Budimpešti kaže v zadnjem času trdno tendenco. Tudi koruza je bila vsled suše v znamenju hausse.

Novi zakon o eksekuciji in zavarovanju.

Nj. Vel. kralj je dne 9. t. m. podpisal zakon o eksekuciji in zavarovanju. Novi zakon, ki mu je kot temelj služil izvršilni zakon, ki velja danes v Sloveniji in Dalmaciji, je zgrajen na sodobnih načelih ustmenosti, neposrednosti in koncentraciji postopka, tako zvani oficijelni maksimi. Iz izkustva je dokazano, da ta načela jamčijo znatno hitrejši izvršilni postopek, obenem pa tudi znatno znižanje stroškov eksekucije.

Novi zakon daje s tem, da je na ugoden način izbral poedina sredstva eksekucije, upniku možnost, da zahteva eksekucijo na one dele dolžnikovega imetja, s katerim se mu dolg najlažje izplača. Toda novi zakon se ne zadovoljuje samo s tem, da upniku zagamči čim popolnejšo izpolnitev njegovih zahtev, nego vpoštevata tudi to, da vsaka eksekucija ne poseza samo v gospodarstvo posameznika, nego tudi v splošno narodno gospodarstvo.

Zato predvideva zakon potrebne ukrepe, ki jim je svrha čim manj škoditi splošnemu narodnemu gospodarstvu, obenem pa zaščititi upnikovo pravico do dolga in dolžnikovega imetja. Tej svrhi ustrezajo posebni predpisi o najnižji sprejemljivi ponudbi, to je, da se predmet eksekucije ne sme prodati izpod zakonito določene minimalne cene, tedaj da se s prodajo za vsako ceno ne upropasti dolžnikova eksistenca.

Zakon nadalje onemogoča, da bi upnik izvršil eksekucijo, če je ta eksekucija zanj brez koristi in ima samo to posledico, da bi upnik zaradi prejšnjega upnikovega delovanja izgubil del svojih zahtevkov. Zakon zato predvideva, da vsak udeleženi upnik, ki je po delu starejši od onega upnika, ki izvršuje zahtevo, more oporekati prisilni prodaji, če dosežena cena ni dovolj velika, da zadovolji njegove zahteve. Do zdaj smo imeli primere, da je upnik ki po svojem položaju ne bi nikdar prišel do poravnania svojih zahtev, vodil eksekucijo samo iz spekulativnih razlogov, da tako izigra upnike, ki imajo boljše položaje. Upravičeno smemo pričakovati, da prinese novi zakon znatno zboljšanje tako v pogledu trajanja eksekucijskega postopka, kakor tudi v pogledu čim večjega plačila delgov.

Istočasno zakon preperečuje nekoristno upropašanje dolžnikov. Zakon ne rešuje vprašanja zaščite minima poljedelskega reguliranega dela zemljišča (§ 471 civilnega sodnega postopka za Srbijo). Rešitev tega vprašanja prinese uvodni zakon, ki bo kasneje izdelan. To je bilo storjeno zato, ker obstoje popolnoma različna mišljenja o prikladnosti teh predpisov. Pokazalo se je, da je z vprašanjem zaščite minima poljedelske posesti v zvezi cel niz tujih in gospodarskih vprašanj, ki jih ni moči rešiti v okvirju zakona o eksekuciji, temveč s posebnim zakonom. Toda ta poseben zakon ne more biti prej sprejet, dokler se ta vprašanja ne razčistijo na anketi, na kateri bodo sodelovale poljedelske in druge gospodarske organizacije, kakor tudi pravni strokovnjaki.

Zakon o eksekuciji in zavarovanju dobi obvezno moč tisti trenutek, kakor novi civilni sodni postopek, to je 1. januarja 1932, za vsa področja izvzemši področja apelacijskih sodišč v Beogradu in Skoplju in velikega sodišča v Podgorici, kjer bo uveljavljen 1. januarja 1933.

Nj. Vel. kralj je istočasno podpisal uvodni zakon za zakonik o sodnem postopku v civilnih pravnih. Z njim se na prvem mestu določa dan uveljavitve civilnega sodnega postopka. Na področju apelacijskih sodišč v Beogradu in Skoplju in velikega sodišča v Podgorici stopi civilni sodni postopek v veljavo 1. januarja 1933, na ostalem teritoriju pa prej, to je 1. januarja 1932.

Naročajte »Trgovski list«!

Trgovina in esperanto.

V naslednjem podajamo nekoliko mnenj raznih gospodarskih institucij in trgovcev o praktični uporabi mednarodnega pomožnega jezika v trgovini Nemčije. Bavarska vlada je namreč razposlala upravama dveh velesejmov in nekaterim veletrgovcem vprašanje, kako da se je esperanto praktično obnesel.

Uprava velesejma v Leipzigu je dne 3. januarja 1928 odgovorila:

»Naš velesejski urad je uporabil esperanto za propagandne svrhe prvič v letu 1918., ko je izdal seznam razstavljenega blaga v esperantu. Od leta 1920. pa izdaja velesejski urad vabila za obisk poleg v raznih narodnih jezikih stalno tudi v esperantu. Naklada v esperantskem jeziku izdanih vabil od leta do leta narašča.

Od leta 1921. obstoja pri sejskem uradu poseben esperantski oddelek, ki ga vodi nalašč za to nameščena uradnica. Prospekti se pošiljajo v 55 držav, kar ima za posledice zelo obširno esperantsko korespondenco.

Uporaba esperanta se je izkazala kot zelo koristna, bodisi za propagando, bodisi za korespondenco.

Za časa velesejma obstoja poleg shajališč raznih narodnosti tudi posebno esperantsko shajališče. V zadnjih letih so obiskali to shajališče zastopniki kakih 40 narodnosti. Od tam smo večkrat dobili tolmače-esperantiste za najrazličnejše jezike sveta.

Propagandni oddelek velesejskega urada v Frankfurtu n. M. poroča s svojim dopisom z dne 24. decembra 1927:

»Rešujemo takoj Vaše cenjeno pismo z dne 21. t. m. in Vam potrjujemo, da že izza leta 1919. za vsak velesejm izdajamo vse tiskovine tudi v esperantskem jeziku. V vseh delih sveta, posebno pa v oddaljenih, so imele te propagandne tiskovine ugoden učinek. Prihaja nam stalno obširna korespondenca v esperantu, posebno pa iz onih delov sveta, kjer se jezik in pismenke zelo razlikujejo od evropskih, n. pr. iz Japonske.«

Berlinska modna velefirma Otto Klausner, d. z. o. z., sporoča s svojim dopisom z dne 6. januarja 1928, da je potom Esperantske zveze navezala zelo živahne trgovske zveze, s katerimi stalno korespondira v esperantu. Tkalnica Fran Barth, Hof i. B. piše: »Radevolje Vam potrjujem, da sem s pomočjo esperanta navezal zveze z inozemstvom in sklenil prav lepe kupčije. Korespondenco s temi odjemalci vodim izključno v esperantu. Upam potom tega jezika še razširiti in poglobiti svoje trgovske zveze. Pripravljam cenike in reklamo sploh, ki bode tiskana izključno v esperantu.«

Neka saška tvornica parfumov piše, da stoji v zvezi s Komerčista Esperanto Unio v Dresdenu. Potom tega združenja ji je uspelo razširiti svoje izdelke v skoraj vse dele sveta. — Nek drugi tvrdki iste stroke je po njeni lastni izjavi posredovalo to združenje že mnogokatera naročila iz inozemstva.

Sigurd-družba v Kassel-u je dne 17. januarja 1928 odgovorila: »Potrjujemo Vam, da smo potom esperantske korespondence stopili v stik z mnogimi odjemalci v inozemstvu in da iz te korespondence rezultirajo mnoga naročila.«

Svetovno znana tvrdka Rudolf Mosse v Berlinu je poslala dopis sledeče vse-

Iz naših organizacij

Občni zbor Sreskega gremija trgovcev v Celju. Načelstvo Sreskega gremija trgovcev v Celju je sklicalo svoj VII. redni letni občni zbor, ki se vrši v sredo, dne 16. julija t. l. ob 8. uri dopoldne v mali dvorani »Celjskega doma« v Celju. Med običajnimi točkami dnevnega reda bi bilo važno omeniti razprave o sestavi načrta prisilnega socijalnega zavarovanja članov, sklepanje o načrtu za nakup gremijalnega poslopja in sklep o izstopu iz Zveze trgovskih gremijev. — V smislu § 16., III. odstavka, gremijalnih pravil tvorijo gremijalni občni zbor odposlanci, ki so bili izvoljeni na občnem zboru 26. junija 1929, ker ni na dnevnem redu volitev gremijalnega načelstva in drugih vprašanj, o katerih bi morali sklepati vsi člani. — Načelstvo.

bine: »Potrjujemo Vam, da smo se v občevarstvu z drugojezičnimi državami ponovno prepričali v praktičnost in koristi svetovnega pomožnega jezika esperanta. Posebni esperantski oddelek našega podjetja vodi vso korespondenco v tem jeziku in sklepa v njem tudi vse kupčije. Smatramo vpletavo esperanta kot mednarodnega pomožnega jezika za jako zaželjeno in koristno. Občevarje bi se poenostavilo in pocenilo.«

Razven omenjenih velesejmov in tvrdki se poslužuje esperanta v korespondenci in v reklamne svrhe še cela vrsta eksportnih tvrdki in velesejmov in to s prav dobrim uspehom. — Na beneški konferenci 1923, ki je razpravljala in odobrila esperanto kot najpripravnější trgovski občevarni jezik, je bilo zastopanih 209 trgovskih organizacij iz 27 držav vseh petih kontinentov. Med drugimi 86 trgovskih zbornic in 20 velesejmov: Barcelona, Basel, Bordeaux, Vratislava, Budapešta, Finska, Frankfurt n. M., Lipsko, Ljubljana, Lwov, Lyon, Milan, Malmö, Padova, Paris, Praha, Liberec, Trst, Valencija in Zagreb.

Krog podjetij, ki uporabljajo esperanto, se vidno veča.

Upamo, da se bodo temu krogu priključili tudi slovenski uvozniki in izvozniki.

Največja ugodnost ali preferenčne carine?

Generalni tajnik trgovske zbornice v Liberču na Češkem dr. Emil Tausche je izvajal na plenarni seji zbornice nazore, ki zaslužijo tudi pri nas pozornega upoštevanja. Med drugim je dejal:

»Upanje, da bo Amerika svojo carinsko predlogo omilila, se je izkazalo kot zmotno, in eno največjih gospodarskih ozemelj sveta se je obdalo z velikanskim carinskim zidom. Vsi poskusi, odvrti Ameriko od politike visoke zaščitne carine, so se izjalovili, pa naj so izšli tudi od velikih evropskih držav. Dvakrat huje pa postane to zaprtje napram Evropi s tem, da uživajo USA skoraj v vseh evropskih državah največjo ugodnost, prav brez vsake kompenzacije, dočim nima ameriška carinska novela za evropske dobavitelje nobene izjeme. Sedaj se bodo našim trgovskim politikom vendar enkrat odpre oči, če je mogoče, da se pri sklepanju prikladnejših pogodb še nadalje operira s splošno največjo ugodnostjo, ali če ni bolje, da se vendar enkrat preide k danes edino možnemu sistemu preferenčnih carin, s kojih pogodbenim vezanjem se more ustvariti ona strnjena in življenja zmožna Srednja Evropa, na katero meri tudi vsega uvaževanja vredna Briandova spomenica.

V prvi vrsti se morajo končno enkrat sporazumeti agrarci Srednje Evrope, ki so vendar z ameriško konkurenco najbolj udarjeni, in se morajo zediniti glede racionalizacije poljedelske produkcije po topografičnih in klimatskih razmerah držav. Od carinske politike sredneevropskih držav se mora odstraniti prehudi in večkrat naravnost malenkostni gospodarski egoizem in se mora odločilna beseda v carinskopolitičnih in trgovskopolitičnih vprašanjih prepustiti prav v prvi vrsti produkciji.

Mednarodna prizadevanja za gospodarsko zblizanje evropskih držav so v prav zadnjem času dobila prav hud udarec s tem, da je Poljska v noti na Zvezo narodov izjavila, da ne more podpisati Zenevske konvencije o izvoznih in uvoznih prepovedih. S tem postane ta konvencija, ki bi bila pomnila zelo važno etapo na potu do gospodarskega zblizanja evropskih držav, iluzorna in se odpirajo za nadaljevanje pogajanj v svrhu sklepa tako zvanega carinskega miru prav malo razveseljivi izgledi.«

V zadnjem času beremo, da se Poljska umika, da pripisuje vso krivdo Nemčiji, da izjavlja svojo pripravljenost za nadaljnja pogajanja itd. Je pač kaj težko nositi tako velikansko odgovornost.

Razstave in sejmi

VI. Mednarodni vzročni velesejem v Marseille se bo vršil od 15. do 30. septembra t. l. Ta sejm je važen tudi za jugoslovanski eksport.

IZVOZ ŽIVIL IZ AMERIKE V EVROPO.

V preteklem letu 1929 so izvozile U. S. A. v Evropo za 430 milijonov dolarjev živil, za ca. 8 milijonov dolarjev več kot leta 1928. Od tega je prišlo na žito in žitne produkte 31.9%, na sadje in sadne produkte 21.5, na živalsko olje in mast 20.1%. Glavni kupec je bila žveč kot 20 milj. dol. Anglija; sledila ji je Nemčija z 72 milj., za to pa Holandija s 50 milijoni. Vrednost direktno v Evropo transportiranega žita je znesla več kot 137 milj. dolarjev, via Kanada pa nadaljnih 75 milijonov. Med mesnimi produkti so na prvem mestu šunke in plečni deli. Izvoz sala je narasel lani skoraj za 10 odstotkov; izvozili so ga v Evropo ca. 618 milijonov funtov v vrednosti več kot 78 milijonov dolarjev. Izvoz ameriškega sadja v Evropo se tudi močno dviga; leta 1929 je kupila Evropa v U. S. A. za ca. 26.3 milj. dol. vkuhanega sadja.

ANGLEŠKI BANKIRJI ZAHTEVAJO NOVIH ZAŠČITNIH CARIN.

Najpomembnejši zastopniki angleškega bankarstva, med njimi predsedniki vseh velebank, so podpisali objavo, v kateri podpirajo zahteve konservativcev, zlasti lorda Beaverbrooka, in zahtevajo uvozne carine na tuji import, torej nove zaščitne carine. Izjavljajo, da so načrti glede pospeševanja trgovine med posameznimi deli angleškega imperija potom pogodb sicer koristni, da se pa morejo le počasi izvesti in da so takoj potrebne nove uvozne carine. — Sklep bankirjev je tembolj pozornost vzbujajoč in tem pomembnejši, ker se je doslej zlasti angleški finančni svet trdovratno držal dogme proste trgovine. Prav tako pomemben je tudi čas objave. Sledi neposredno sklepu delavskih zvez, ki so na prav isti način pred štirinastimi dnevi pozvale vlado, naj kaj ukrene proti brezposelnosti. Prosta trgovina naj se vrši samo v mejah Britanskega imperija; to je že stara zahteva prednostnega postopanja z angleškim blagom v dominionih.

DOBRI IZGLEDI V BOMBAŽU.

V U. S. A. računijo letos z rekordnim pridelkom bombaža. Zato tudi cene tako rapidno padajo, da so dosegle na ameriških borzah globinsko točko. Ta točka bi bila tudi že prekoračena, če bi farmerski urad ne bil izvedel podpornih nakupov. Seveda so pa ti nakupi preperečili padec cen samo začasno; kajti če gledamo na sedanji neugodni položaj svetovnega gospodarstva, se nam prikazujejo nadaljnji in še dosti večji padci cen kot neizogibni. Značilno za padec svetovne porabe je tudi dejstvo, da je bil eksport iz Zedinjenih držav v tekočem letu doslej za nič manj kot poldrugi milijon bal manjši kot v preteklem letu.

RAZGLAS SEFA DAVČNE UPRAVE ZA MESTO LJUBLJANA.

V zmislu čl. 131. zak. o neposrednih davkih z dne 8. februarja 1928, Uradni list štev. 75/26, naznanjam, da je razpored pridobnine in pavšalnega davka na poslovni promet za davčno leto 1930 razgrnjen na vpogled davčnim zavezanecem med običajnimi uradnimi urami v času od 14. julija do vštetelega 21. julija 1930 pri davčni upravi za mesto v Ljubljani, Vodnikov trg št. 5/L., soba št. 4.

Vsi davčni zavezanec so, odnosno bodo še posebej obveščeni o ugotovljeni davčni osnovi in o odmerjenem davku s plačilnimi nalogi (obvestili).

Proti višini davčne osnove in odmerjenega davka se davčni zavezanec lahko pritoži v roku 30 dni po prejemu plačilnega naloga.

Kolek za pritožbe 20 Din.

Razno

Odkup kuluka. Ker se v številnih krajih določbe o javnih delih ne izvajajo, je finančno ministrstvo naročilo vsem finančnim direkcijam, naj v najkrajšem času v vsej državi zakon izvedejo in naj pričnejo z odkupom kuluka. Kdor bi nasprotoval, bo zelo hudo kaznovan. V Beogradu, Zemunu in Pančevu se z odkupom še ni pričelo.

Trg jajec. Zadruga za eksport jajec v St. Juriju ob južni železnici poroča: Vsled vročine je nosna delavnost močno popustila. Ker tudi Rusija zelo malo izvažajo, je povpraševanje veliko in so cene narasle. Nakupovalna cena se giblje med Din 0-82 in 0-85. Trenutni haussi bo pa novo blago, ki bo kmalu nastopilo gotovo napravilo hiter konec.

Obrežna dela v enem desetletju. Morskoprometna direkcija je sestavila statistiko, iz katere je razvidno, da je bilo v desetletju od 1. aprila 1919 do 14. aprila 1929 porabljenih za obrežna dela 65-5 milijonov dinarjev. Na dela v pristaniških odpadke ca. 1 milj. Din, za svetilnike in morska znamenja so porabili 1-18 milj. dinarjev, za dela na pristaniških poslopjih 3-26, za trebilna pristaniška dela 3-07 milj. dinarjev itd.

Centralizacija prodaje čilskega solitra v Srednji Evropi. V trgovinski register v Berlinu je bila vpisana Chilesalpetar G. m. b. H. z glavnico 1.600.000 mark. Njena naloga je, da centralno uredi uvoz čilskega solitra v Nemčijo, Avstrijo, Ogrsko, Češkoslovaško, Italijo in Poljsko. Podjetje je v ozki zvezi z novo ustanovljeno družbo Cosana in z dosedanjimi importirji v imenovanih deželah. Pričakujejo od te nove ureditve pomnožitve v prodaji čilskega solitra. Producenti umetnega dušika se bodo morali torej ponovno pogajati.

Zakonita stabilizacija pesete. Španski ministrski svet je sklenil, da bo peseta stabilizirana zakonitim potom v treh etapah. Prva etapa bi bila poenotenje in stabiliziranje proračuna za leto 1931 in sicer še pred sestankom parlamenta. Druga etapa bi bila priprava potrebne kredita za stabiliziranje, tretja etapa pa postopna vpeljava zlate valute. Je že zadnji čas, da peseto stabilizirajo. Načrtov je bilo kot vemo, že vse polno, a jih nikdar niso izvedli.

National City Bank of Newyork. S 30. junijem izdana bilanca newyorške National City Bank kaže številke, ki so bile samo enkrat od ustanovitve banke dalje prekoračene. Bilančna vsota je večja kot kdaj prej razen 31. decembra 1929, ko so vloge in bilančna vsota dosegle višek. Bilančna vsota je znašala 30. ju-

nija letos 2078 milijonov dolarjev, leto prej pa 2062 milijonov. Vloge so dosegle vsoto 1560 milijonov dolarjev proti 1471 milijonom pred letom dni. Lastna sredstva so dosegla na koncu letošnjega junija 242.973.000 dolarjev proti 235 milj. 260.000 dolarjem na koncu lanskega junija. Rekord je bil, kakor rečeno, dosežen 31. decembra 1929; takrat je dosegla bilančna vsota znesek 2206 milijonov dolarjev, vloge pa 1650 milijonov dolarjev. Te številke je treba spreminiti v dinarsko vrednost, potem šele vidimo vso njih ogromnost. Banka je bila ustanovljena leta 1812.

Podjetje Steyr bo zopet pričelo s produkcijo avtomobilov; v bodočih tednih bodo sprejeli par sto delavcev, v septembru okoli 1000, tako da bo poleg sedanjih zaposlenih še ca. 1500 delavcev. Pričeli bodo z izdelovanjem dvoliterskega voza, ki bo opremljen kot dosedanja model Steyr XX in ki bo prišel v trgovino v začetku bodočega leta.

Obtok bankovcev v Avstriji je znašal po zadnjem izkazu Avstrijske Narodne banke 1028 milijonov šilingov. Kritje obtoka je bila 79-5-odstotno. Posest deviz pri banki se je zopet močneje pomnožila, ker je posledica inozemskih kreditov, tujskega prometa itd.

Borza dela v Mariboru potrebuje nujno 2 mazarja, 2 viničarja, 8 delavcev, 10 hlapcev, 1 šoferja, 1 kovača, 20 delavcev za vinograde v Novem Sadu, 1 kolarja, 2 čevljarja, 2 fotografa, 1 garterista, 4 kosce, 1 peka, 10 delavcev za regulacijo Mure, 40 služkinj, 3 sobarice, 3 kuharice.

Dobava-prodaja

Dobave. Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 17. julija t. l. ponudbe glede dobave 600 kg bencina in 3000 kg cementa; do 18. julija t. l. glede dobave 5 kg stenja iz bele bombaževine in 40 kg krvolužne soli; do 19. julija t. l. glede dobave medene žice, jeklene žične vrvi, pločevine, manesmanovih cevi, tesnil in ca. 900 kom. prašnic; do 24. julija glede dobave 30 kg fosfor bakra in 50 kg terosilicija. — Gradbeni oddelek Direkcije drž. žel. v Ljubljani sprejema do 18. julija t. l. ponudbe glede dobave 130.000 kilogramov portland-cementa. — Prometno komercialni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 21. julija t. l. ponudbe glede dobave 1000 kg železne žgane žice, ameriških dvokolesnih vozičkov, samokolnic za vrece in zemljo ter glede oddaje popravila železnih dvokolesnih vozičkov in dvigalnih vint. — (Predmetni pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih.) — Direkcija državnega rudnika Kakanj

sprejema do 16. julija t. l. ponudbe glede dobave 80.000 kg portland-cementa, 1000 kg firneža, 1050 kg raznih barv, 600 kg cinkovega belila, 200 kg olja za mazanje poda, 500 m² ladijskega poda, 150 m platna za zastore, 100 m vrvi za zastore in 1300 obročev. — Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 17. julija t. l. ponudbe glede dobave 500 kg bencina, 100 kg suhe barve in 100 metrov vrvi. — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 21. julija t. l. ponudbe glede dobave 60 m² plohov; do 24. julija t. l. glede dobave 3000 kg koroze, 200 kg pšeničnih in 1000 kg koruznih otrobov, 17.000 kg pšenične moke, 1000 kg Francovega pridatka za kavo, 2000 kg mila za pranje in 1000 kg kristalne sode. — Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 30. julija t. l. ponudbe glede dobave jamskega električnega viltja; do 31. julija t. l. pa glede dobave naprave za dviganje jamskega lesa. — Direkcija državne železarne Vares sprejema do 31. julija t. l. ponudbe glede dobave 2400 kg kave. — Dne 29. julija t. l. se bo vršila pri Upravi državnih monopolov, ekonomski oddelek v Beogradu, ofertalna licitacija glede dobave 413 m³ bukovih drv, 100.000 kg šlezjskega premoga in 400.000 kg kamenega premoga; dne 31. julija t. l. pa glede dobave 22.000 kg žebeljev. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so interesentom na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.) — Dne 19. julija t. l. se bo vršila pri Komandi Savske divizijske oblasti v Zagrebu licitacija glede dobave živil (testenine, zdrob, ješprenjček, riž, fižol, krompir, namizno olje, čebula, poper, kis, kava, čaj, sladkor, mak itd.) — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi.) — Dne 21. julija t. l. se bo vršila pri Komandi osiječke radionice v Osijeku licitacija glede dobave lesa, kleja, pločevine in žebeljev. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa v pisarni omenjene komande.) — Dne 29. avgusta t. l. se bo vršila pri Glavnem sanitetskem slagališču v Zemunu licitacija glede dobave zdravilnih kemikalij. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem slagališču.)

Prodaja lesa se bo vršila potom javne ofertalne licitacije dne 31. julija t. l. pri Kr. direkciji šum v Vinkovcih. (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Oddaja del pri dozidavi poštne barake v Robbovi ulici v Ljubljani se bo vršila pri Dravski direkciji pošte in telegrafa v Ljubljani. Ponudbe je predložiti do 26. julija t. l. (Pogoji so na vpogled pri pomožnem uradu te direkcije, Sv. Jakoba trg št. 2, I. nadstropje, soba št. 41.)

Železni pragi za Grčijo. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine sporoča, da je generalna direkcija grških državnih železnic razpisala licitacijo za nabavo 1500 železniških pragov, predvsem iz hrastovega lesa. Ponudbe v zapečatenih ovitkih se sprejemajo do 24. julija t. l. v pisarni glavnega skladišča generalne direkcije grških železnic, kjer se dobe tudi pogoji licitacije, glede katerih se interesentje lahko vsak dan informirajo.

Dobava 1500 kg žičnega motvoza. Dravska poštna direkcija v Ljubljani razpisuje tretjo dražbo za dobavo 1500 kilogramov žičnatega motvoza. Dražba bo 8. avgusta t. l. ob 11. uri v pisarni poštne direkcije. Kavcija (10%, oz. inozemci 20%) se mora položiti najkasneje na dan dražbe do desete ure pri pomožnem uradu, kjer se lahko vpogledajo in kupijo pogoji, ki so isti kot za prejšnje dražbe.

Tržna poročila

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 4. julija 1930 je bilo pripeljanih 338 svinj, 3 koze; cene so bile sledeče: mladi prašiči od 7 do 9 tednov stari 200—250, od 3 do 4 mesece stari 300—350, od 5 do 7 mesecev stari 450 do 500, od 8 do 10 mesecev stari 600—850, 1 leto stari 1100—1200 Din komad; 1 kg žive teže 11—13, 1 kg mrtve teže 15 do 16-50 Din. Prodanih je bilo 155 svinj.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignanih je bilo 26 konjev, 27 bikov, 210 volov, 386 krav in 22 telet, skupaj 671 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 8—8-50, poldebili voli 6—7, plemenski voli 5 do 7, biki za klanje 6-50—9, glavne krave 6—7, plemenske krave 5-50—6, krave za klobasarje 4—4-50, molzne krave 6—8, breje krave 6—8- mlada živina 6—8-75, teleta 10—13 Din. Prodanih je bilo 318 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 8 komadov. Mesne cene: Volovsko meso I. vrste 18—20, II. 16—18, meso od bikov, krav in telic 10—14, telečje meso I. vrste 25—30, II. vrste 20—24, svinjsko meso sveže 15—30 Din za kg.

Dunajski živinski sejm. Na goveji sejem v ponedeljek je bilo prignanih 2216 komadov, od tega 197 iz Jugoslavije, 544 iz Madžarske in 753 iz Rumunije. Pri mirnem prometu so se cene okrepile za 5—10 grošev. — Na svinjski sejem v torek je bilo prignanih 13.712 komadov, od tega 2910 iz Jugoslavije, 5870 iz Poljske in 1244 iz Nemčije. Pri slabem prometu so cene pitanim in mesnim prašičem popustile za 10 grošev pri kilogramu.

Najboljši šivalni stroji za obrt in industrijo so samo **'GRITZNER'** in **'ADLER'** pisalni stroji **'URANIA'** in pletilni stroji **'DUBIED'**
Znižane cene, najlepše opreme edino le pri **JOSIP PETELINCU**
Ljubljana, bliža Prešernovega spomenika, ob vodl. Telef. št. 2913.

KUVERTA
DRUŽBA S. O. S.
Tvorilca kuvert in konfekcija papirja
LJUBLJANA
Vožarski pot 1 Karlovska c. 3

- KNJIGOVEZNICA -
K. T. D.
LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6
II. NADSTR. NUDI PO IZREDNO NIZKIH CENAH:

SALDA-KONTE	ODJERMALNE
ŠTRACE	KNJIŽICE
JOURNALE	RISALNE
ŠOLSKE	BLOKE
EVEZKE-MAPE	I. T. D.

TISKARNA
MERKUR
- LJUBLJANA -
GREGORČICEVA 23

se priporoča za naročila vseh trgovskih in uradnih tiskovin: Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, statute, tabele i. t. d.

LASTNA
KNJIGOVEZNICA

Kreditni zavod za trgovino in industrijo
Ljubljana, Prešernova ulica šte. 50 (v lastnem poslopiju)
Brzjavke: Kredit Ljubljana — Telefon šte.: 2040, 2457, 2548; Interurban: 2706, 2806
Peterson International Banking Code

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safedepoziti itd.